

După câteva zile de tratative între poloni și unguri, în numele lui Ștefan cel Mare, se încheie un armistițiu prin care Albert este silit să părăsească Moldova pe același drum pe care venise.

Sînt cunoscute rezultatele acestei expediții neinspirate, pornite împotriva intereselor poporului polonez, care de la început nu vedea nimic bun în această expediție, iar lângă Suceava luptătorii cereau cu tărie părăsirea Moldovei¹. (Deosebit de grăitor în acest sens este marele număr de confiscări de pămînturi pentru neprezentare sau părăsirea expediției).

Am văzut din cele relatate mai sus că nici unul dintre vecinii Moldovei nu dădeau crezare afirmațiilor lui Albert cum că ar merge împotriva turcilor. Mai mult, cînd regele polon încearcă în instrucțiunea amintită să arunce toată vina pentru nereușita expediției și mai ales pentru înfrîngerea din Codrîi Cosminului pe umerii lui Ștefan cel Mare, Wladysław nu-i dă nici acum crezare. Și cu toate că Albert îl judecă foarte aspru pe Bartolomei Dragffy, spunînd că scrisoarea pe care acesta i-a trimis-o « a fost nerușinată », Wladysław nu numai că nu ia nici o măsură împotriva lui Dragffy, ci dimpotrivă, în anul următor (1498) senatul îi aduce mulțumiri iar în anul 1499 va semna, alături de alți nobili, tratatul de pace polono-maghiar.

La cererea lui Albert ca Wladysław să-l sprijine în acțiunea de pedepsire a lui Ștefan, acesta îi răspunde încă o dată, în 1498, că nu va merge împotriva voievodului moldovean și depune toate strădanile ca să-l împace pe Albert cu Ștefan, ceea ce reușește în anul următor (1499), cînd se încheie tratatul de pace polono-moldovenesc.

Prin acest tratat, care era de fapt un tratat de pace și ajutorare reciprocă, Ștefan cel Mare este recunoscut egal celor doi regi. Considerăm necesar să arătăm că și de data aceasta Ștefan pune condiția ca în cazul unei expediții împotriva turcilor, pe care se declară gata s-o sprijine, oștile aliaților să nu treacă prin teritoriul Moldovei, lucru pe care Albert îl nesocotise cu doi ani în urmă. Este clar deci că nu de teama turcilor, împotriva cărora luptase și singur și-i învinsese, ținuse Ștefan cel Mare la această condiție în 1497, ci o făcuse în conformitate cu interesele Moldovei, gîndindu-se la daunele pe care o asemenea expediție le aducea țării și la adevăratele intenții ale lui Albert.

Tratatul de pace moldo-polon trebuie considerat drept o încununare a întregii politici a lui Ștefan cel Mare, a eforturilor depuse de el în interesele politice și economice ale Moldovei. Prin acest tratat se consfințește, pentru întîia oară, dreptul negustorilor moldoveni de a face negoț în Polonia și Lituania, « plătindu-și vama lor dreaptă după vechiul obicei și după vechile schele »².

Astfel, tratatul de la 1499 readuce pe prim plan bunele relații între Moldova și Polonia, tulburate un moment de politica de cîpățuire a fiilor lui Cazimir al IV-lea, dar susținute de vechi tradiții și de puternice interese comune în lupta celor două popoare pentru independență.

¹ Bielski, *op. cit.*, II, p. 899.

² I. Bogdan, *op. cit.*, II, p. 433.